

Kokousmuistio

VN/26466/2023

27.08.2024

Osallistumisoikeuksien kehittämistä käsittelevän asiantuntijatyöryhmän kokous

Aika 26.08.2024 klo 14:30-16:00

Paikka Ritari, Kirkkokatu 12, Helsinki

Työryhmän jäsenet

- (x) puheenjohtaja, Niklas Wilhelmsson, yksikönpäällikkö, oikeusministeriö
- (x) Sami Demirbas, erityisasiantuntija, oikeusministeriö
- (x) Sami Manninen, valiokuntaneuvos, eduskunnan kanslia
- (x) Elina Normo, istuntoasiainneuvos, valtioneuvoston kanslia
- (x) Ira Alanko, neuvotteleva virkamies, valtiovarainministeriö
- (x) Jenni Palomäki, pääsihteeri, opetus- ja kulttuuriministeriö
- (x) Johanna Huovinen, erityisasiantuntija, sosiaali- ja terveysministeriö

Sihteerit

- (x) Oula-Antti Labba, oikeusministeriö

Esityslista

1 Kokouksen avaus ja läsnäolijoiden toteaminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen kello 14.30 ja toivotti kaikki tervetulleeksi. Todettiin läsnäolijat.

2 Esityslistan hyväksyminen

Hyväksyttiin esityslista muutoksitta.

Kokousmuistio

VN/26466/2023

27.08.2024

3 Edellisen kokouksen muistion hyväksyminen

Edellisen kokouksen muistio hyväksyttiin muutoksitta.

4 Parlamentaarisen ohjausryhmän ensimmäinen kokous

Puheenjohtaja kertoi, että ohjausryhmän kokouksessa puolueet toivoivat selkeitä toimeksiantoja ja kysymyksiä asian osalta jatkoa varten. Syksyn tulevissa kokouksissa on tarkoitus aloittaa myös kuntalais- ja aluealoitteita koskevien muutosmahdollisuuksien käsittely.

Jäsen Sami Demirbas kertoi parlamentaarisen ohjausryhmän toisesta kokouksesta. Ohjausryhmän kokouksessa jäsenet ehdottivat kuulemista ja yhteydenpitoa valiokuntien sihteeristöihin ja puhemiesneuvostoon. Asiaa luvattiin selvittää ja käydä keskustelua valiokuntien ja puhemiesneuvoston kanssa. Toisaalta ohjausryhmän kokouksessa tuli esille myös ehdotus, että kansalaisaloitteita vietäisiin ministeriöihin vaikutustenarviointiin ennen eduskuntakäsittelyä. Oikeusministeriön edustajat muistuttivat kuitenkin, että tämä menettely voisi tuoda uusia ongelmia ja haasteita. Uusi aloitemuoto vaatisi muutoksia perustuslakiin. Kansalaisaloitteen osalta ohjausryhmän kokouksessa ei juurikaan tullut esille toimenpide-ehdotuksia.

Sami Demirbas kertoi myös, että oikeusministeriön edustajat pitivät työkokouksen parlamentaarisen ohjausryhmän puheenjohtajien kanssa toissa viikolla, jossa mm. sovittiin syksyn kokousten aikatauluja. Seuraava ohjausryhmän kokous pidetään 26.09.2024.

5. Keskustelua kansalaisaloitejärjestelmän kehittämistarpeista

Jäsen Sami Demirbas esitteli päivitetyn taustamuistion (liite 2). Demirbas kertoi, että ohjausryhmän kokouksessa ei ehditty vielä syventymään muistioon. Muistioon on tehty lisäyksiä mm.

Kokousmuistio

VN/26466/2023

27.08.2024

kehittämisideoiden osalta sekä lisätty kysymysosio mahdollisia jatkotoimia varten.

Elina Normo ehdotti että muistioon lisättäisiin myös vertailutietona tietoa muiden Pohjoismaiden kansalaisaloitejärjestelmistä.

Sami Manninen muistutti, että uusi aloitemuoto voisi aiheuttaa merkittäviä muutoksia eduskunnan viikkoaikatauluun. Lisäksi Manninen ehdotti muutoksia muistion kysymysosioon.

Elina Normo ja Johanna Huovinen nostivat esille, että kansalaisaloitteiden vaikutusarvioinnin tuominen ministeriöihin toisi mahdollisesti sekä käytännöllisiä että juridisia haasteita.

Ira Alanko pyysi tarkempaa selvitystä kansalaisaloitejärjestelmänmuutoksien aiheuttamista kustannuksista.

Puheenjohtaja toivoi jäseniltä kirjallisia kommentteja muistiosta 13.09.2024 mennessä.

Ira Alanko poistui kokouksesta klo 15.34.

6. Muut asiat

Ei muita asioita.

7. Seuraava kokous

Sihteeristö lähettää kokouskutsun.

8. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen ajassa 15.40.